

lig betydningsfuld Rolle i Aarene fra 1898—99 og i de 3 Aar derefter, da Ministeriet Waldeck-Rousseau rensede ud i Frankrig efter Dreyfusskandalen, og i de derpaa følgende Aar, da Ministeriet Combes gennemførte den for Frankrig saa betydningsfulde Reform, der vilde svare saa nogenlunde til en ny Forfatning her i Danmark: Kirkens Adskillelse fra Staten, Klerikalismens Detronisering. Jeg vil ikke sammenligne det med, hvad noget lignende vilde være her i Danmark. Men netop for Frankrig var det gamle Venstres store Program: det borgerlige Livs Verdsliggørelse. Under denne Periode spillede det franske Socialdemokrati en meget betydningsfuld Rolle. At det franske radikale Venstre alligevel var det største i Tal, hænger sammen med, at dette Venstre staaer paa Partiets gamle Grund og har fulgt dets Traditioner. Og er det ærede Medlem bange for, at vi Socialdemokrater ved et saadant Samarbejde til Forfatningens Demokratisering skulle blive for dominerende over det radikale Venstre, og dets Regering for svag, kan det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) og hans Gruppe blot slutte op i Rækken og se at faa det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og hans Gruppe med, saa bliver Venstre dominerende, de ere jo et Flertal overfor Socialdemokraterne. Det var den retteste Vej at vælge og den naturligste Vej. Hvis det ærede Medlem virkelig hylder de Principper, han gjorde gældende i de første tre Fjerdedele af sit Foredrag, er det den naturlige Vej.

Jeg har i Forgaars sagt, og det er fra flere Sider gjort gældende, at den begrænsede Grundlovsændring, som det ærede Medlem nu efter den sidste Fjerdedel af sin Tale vil have, er en ufremkommelig Vej. Det ærede Medlem fra Æbeltoft og det ærede Medlem fra Ringkøbing kunne ikke en Gang enes med Højre derom, ikke om Indholdet, fordi Højre vil have Forholdstalsvalg, og det ville de ærede Medlemmer fra Ringkøbing og Æbeltoft ikke, ej heller om Fremgangsmaaden, fordi det ærede Medlem fra Ringkøbing holder paa de kongevalgtes Opløselighed. De kunne altsaa ikke naa det ved et Forlig med Højre. Men skulle vi have Kamp, lader det sig ikke gøre at tage den Kamp op paa den begrænsede Grundlovsændring, saa maa Kampen tages op paa Kravet om den fuldstændige Grundlovsrevision, og det er Tiden i mange Henseender moden til, som det ærede Medlem fra Æbeltoft ogsaa

bemærkede i Gaar. Vil han altsaa have et dominerende, stærkt Venstre, kan han og alle Venstremænd fylke sig under den Regering, der har højst 5. Juni-Grundlovens Fane.

Saa kunne de sammen med os Socialdemokrater melde sig til Kamp for 5. Juni-Grundlovens Generobring. Saa har han et stærkt Venstre, et saadant Venstre, der spænder fra den ene Side til den anden. Og vi Socialdemokrater, der som Demokrater ere livsinteresserede i vor Forfatnings Demokratisering, ville støtte denne Regering og de Partier, der for Alvor tage denne Sag op og søge at føre den igennem til Sejr, med en Troskab, som ikke er ringere end den, hvormed Jaurès og de franske Socialdemokrater støttede Waldeck-Rousseaus Ministerium til Udrensningen og Ministeriet Combes til det store Programpunkts Gennemførelse. Den vil ikke være ringere end Venstres egen Troskab, den vil være større, fordi vi Socialdemokrater ere ikke interesserede i al den personlige Jalousi indenfor Venstre, i Gruppekævl, i Splittelse, og fordi vi ikke fristes til at komme ind paa den Intrigepolitik, paa den Kamp om Ministerembeder, som ogsaa har været den franske Parlamentarismes Svaghed. Hvis det ærede Medlem fra Æbeltoft kender de sidste 10 Aars parlamentariske Historie i Frankrig, vil han vide, at Jaurès Gang paa Gang i Spidsen for de franske Socialdemokrater har drevet Ministerierne frem til Gennemførelsen af deres Programmer. Jaurès vil netop have positive Reformers, medens der har været Intrigespil, Splittelser osv. indenfor Ministeriernes egne Tropper. Det ærede Medlem vil vide, at Jaurès har bidraget i høj Grad til at svække dette Intrigespil og denne Splittelse, fordi han har rejst de store positive Reformers Krav og næsten til Tider nødte Regeringerne til at sætte al Kraft ind paa deres Gennemførelse.

Det ærede Medlem kom saa i Gaar ind paa den dybtgaaende Samfundsfor-skel. Ja, ganske vist er der en principiel Forskel mellem Socialdemokraterne og de ikke-socialistiske Partier. Der er den principielle Forskel, at vi ikke ville blive staaende ved et Samfund, hvor Produktionsmidlerne tilhøre et Mindretal, en Samfundsordning, der maa medføre en Klasse-delning og et Klasseherredømme. Vi ville over i en Samfundsordning, der er principielt forskellig fra den nuværende, hvor Produktionsmidlerne tilhøre hele Folket, hvor Klassedelning, Klasseherredømme og Klassekamp forsvinde, over i en virkelig Folkepolitik, i Modsætning til den Klasse-